

İlaç üretiminde alarm zilleri çalıyor

Mart 10, 20250

Türk ilaç sektörünün köklü temsilcisi ve öncü gücü olan İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Savaş Malkoç, 60 yıldır ilaç ekosisteminin daha da gelişmesi ve rekabet gücünün artması için çalıştıklarını, ancak günümüz koşullarında ilaç fiyatlandırma sistemindeki sorunların ilaç üretimi ve ilaç arz güvenliğini tehlikeye atmaya başladığını belirtti. Malkoç, “Geçici çözümler yerine artık fiyat sisteminin kalıcı şekilde reforme edilmesi gerekiyor. Yoksa daha da sıkıntılı günler bizi bekliyor” dedi.

Türkiye’nin önde gelen 53 ulusal ve uluslararası firmasının bünyesinde yer aldığı İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Savaş Malkoç, tüm zorluklara rağmen üretime devam etmeye çalışırken, ekonomik baskıların artması, yükselen maliyetler, ilaç kuru uygulaması ve mevcut ilaç fiyat kararnamesinden dolayı ilaç sektörünün ciddi bir daralma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu açıkladı. Konuyla ilgili olarak tüm ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla temasta olduğunu vurgulayan Malkoç, “Tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızla paylaştığımız üzere, ilaç fiyatlandırma mevzuatının, sektörün görüş ve değerlendirmeleri çerçevesinde güncellenmesi için bir an önce gerekli önlemlerin alınması gerekiyor. Vatandaşlarımızın ilaç ihtiyacını eksiksiz biçimde sağlamak için tüm gücünü ortaya koyan sektörümüzde mali sorunlar nedeniyle üretim geriliyor. Bu şekilde devam ederse yakın zamanda ilaç arzında da ciddi sorunlar yaşanabilir” dedi.

İlaç sanayi üretiminde endişe veren daralma

Türkiye’de vatandaşlarımız tarafından kullanılan ilaçların kutu bazında %92’si yerli üretimle karşılanmasına rağmen, ilaç sanayi üretim verileri son sekiz aydır sürekli bir düşüş gösteriyor. TÜİK verilerine göre, 2024 yılı Aralık ayında ilaç sanayi üretiminde %19,6’lık bir daralma yaşandı. Yıllık bazda ise düşüş %7,3 seviyesine ulaştı. Buna karşın, imalat sanayinin genelinde bir değişim yaşanmazken, kimya sektörü %1,8 büyümeye kaydetti.

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Savaş Malkoç, sektörün içinde bulunduğu durumla ilgili yaptığı açıklamada, “Uluslararası standartların bile ötesine geçmiş bir ilaç sanayimiz var. Ancak içinde bulunduğumuz ekonomik koşullar nedeniyle üretim her geçen gün daha da zorlaşıyor. Kredi maliyetlerindeki artış, hızla yükselen işgücü ve hammadde giderleri sektörümüzü ciddi bir mali sorunla karşı karşıya bırakıyor. Bu sene yalnızca işgücü maliyetlerimiz %50 oranında artarken, sektörümüze verilen kur artışı sadece %23,5 seviyesinde kaldı. Bugün itibariyle güncel Avro kuru 40 TL’ye yaklaşmışken ilaç fiyatlandırmasında kullanılan kur ise sadece 21,67 TL düzeyindedir. Buna ek olarak, ilaç pazarı kutu bazında küçülmeye devam ediyor. Bu tablo yerli üretimde ciddi bir arz krizinin yaklaşmakta olduğunu açık bir göstergesidir” dedi.

Fiyatlandırma politikası nedeniyle yeterli kaynak ayrılamıyor

Savaş Malkoç, sektördeki yapısal sorunların geçici çözümlerle giderilemeyeceğini belirterek, ilaç fiyatlandırma sisteminin kalıcı ve kapsamlı bir reformla yeniden düzenlenmesi gerektiğini ifade etti ve sözlerini şöyle sürdürdü; “İlaç sektöründe küresel çapta hızlı ve köklü değişimler yaşanıyor. Bu değişim süreci, biyoteknolojik ve biyobenzer ilaçlardan gen teknolojilerine, kişiye özel tedavilerden

yapay zekânın molekül keşfi ve üretim süreçlerine entegrasyonuna kadar büyük çapta geliyor. İlaç endüstrisi, sürdürülebilir büyüme ve rekabet gücünü koruyabilmek için Ar-Ge yatırımlarına en fazla bütçe ayırması gereken alanlardan biri. Ancak, mevcut fiyatlandırma politikası nedeniyle Türkiye’de bu yatırımlara ayrılan kaynaklar yetersiz kalıyor. Mevcut ekonomik koşullar ve ekonomik gerçeklikten uzak ilaç kuru üretimdeki daralmayı derinleştiriyor. Acilen bir çözüm bulunamazsa ilaç tedarik zincirinde kırılmalar yaşanabilir ve hastaların temel ilaçlara erişiminde ciddi sıkıntılar oluşabilir. Sektörümüzü günden güne sıkıştıran bu darboğazın aşılması için geçici çözümler yerine kalıcı bir fiyatlandırma reformunun hayata geçirilmesi gerekiyor. Yetkililerden ilaç sanayisinin sürdürülebilirliği için acil adımlar atılmasını talep ediyoruz.”